

Oikaisuvaatimus, suunnittelutarveratkaisu aurinkovoimalalle

Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta 12.12.2023 § 150
246/10.03.01/2023

Valmistelu ja lisätiedot kaavoituspäällikkö Suvi Lehtoranta, puh. 040-515 5183

Uudenkartanon alueelle, Pakaan pohjoispuolelle, on haettu lupaa aurinkovoimalan rakentamiseksi kymmenen kiinteistön muodostamalle kokonaisuudelle. Kaavoituspäällikkö myönsi suunnittelutarveratkaisun 22.11.2023. Suunnittelutarveratkaisusta on tehty oikaisuvaatimus.

Hankkeen kuvaus

Noin 197 hehtaarin alueelle on suunniteltu teholtaan 100 MWp aurinkovoimala. Hankealue sisältää aurinkopaneelien lisäksi 66 muuntamorakennusta, yhden sähköaseman, huoltoteitä, istutettavia alueen osia ja 70-160 metriä leveän ekologisen käytävän.

Suunnittelutarveratkaisu, johon on haettu oikaisua

Hanke on tullut vireille elokuussa 2023. Alueella ei ole rakentamista ohjaavaa yleis- tai asemakaavaa. Sellaiseen rakentamiseen, joka ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi edellyttää laajempaa harkintaa, sovelletaan maankäyttö- ja rakennuslain suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä. Koska hankealueella on runsaasti naapureita ja toiminta on maankäyttömuotona uusi, naapurien kuulemisessa sovellettiin kaavaprosessien kuulemismenettelyä (viralliset kuulutukset, kirjeet naapureille, asukastilaisuus, lausuntopyynnöt viranomaisilta). Myös perusselvitykset ja vaikutusten arviointi on toteutettu konsultin toimesta kaavaprosessia vastaavalla tavalla ja näistä on pidetty kaksi työneuvottelua viranomaisten kanssa. Ensimmäisen kuulemiskierroksen jälkeen toimija muutti suunnitelmiaan siten, että huomioitiin palautteessa esiin nousseet asiat. Toisen kuulemiskierroksen jälkeen tuli vielä yksi muistutus nyt oikaisuvaatimuksen tehneiltä henkilöiltä.

Suunnittelutarveratkaisu liitteineen on tämän asian liitteenä.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimus tuli ajoissa ja sen allekirjoittajina on kymmenen lähialueen kiinteistön omistajaa. Näistä seitsemän kiinteistöä on hankkeen rajanaapureita. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että viranhaltijapäätös kumotaan ja suunnittelutarveratkaisua ei myönnetä. Oikaisuvaatimusta perustellaan kaavoituksen tarpeella, kulttuuriympäristö- ja maisema-arvoilla, luonto- ja virkistysarvoilla, päätöksen puuttellisilla perusteluilla ja ministeriön ohjeiden puutteella.

Oikaisuvaatimus kokonaisuudessaan (ilman henkilötietoja) on asian liitteenä.

Vastaus oikaisuvaatimukseen

Kaavoituksen tarve

Oikaisuvaatimuksessa viitataan ELY-keskuksen lausuntoihin kaavoituksen tarpeesta.

Kaupunki päättää maankäytöstä alueellaan. Orimattilan yhdyskuntarakenteen kehittämisestä on tehty valtuustotason päätöksiä aina vuoteen 2060 saakka. Mikään suunnitelma ei sisällä kasvun ohjaamista Uudenkartanon alueelle. Ottaen huomioon alueen tähän astisen aseman yhdyskuntarakenteessa ja kaupungin kehittämiseen liittyvät päätökset, ei ole odotettavissa mitään tarvetta ohjata Uudenkartanon alueen maankäyttöä asemakaavalla.

Hankealueen suuri koko ei ole peruste arvioida kaavoituksen tarvetta toisin. Oleellista on ollut arvioida hankkeen vaikutuksia. Hanke ei johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Vastaavia 100 MW aurinkovoimahankkeita on jo toteutumassa muualla suunnittelutarveratkaisun pohjalta, mm. Utajärvellä.

Kulttuuriympäristö ja maisema-arvot

Oikaisuvaatimuksen mukaan hanke on Päijät-Hämeen maakuntakaavan vastainen.

Pakaan kulttuuriympäristö on arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi ja sitä koskee maakuntakaavan suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kehittämisessä ja hyödyntämisessä on vaalittava alueen keskeisiä erityispiirteitä ja omaleimaisuutta sekä huomioitava kokonaisuuden kannalta merkittävien maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.

Hankkeesta on tehty laaja maisemavaikutusten arviointi. Hankealue sijoittuu vain pienelle osalle maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta ja lisäksi maisema-alueen reunalle. Muutokset maisemassa eivät kohdistu arvokkaan maisema-alueen keskeisiin erityispiirteisiin, eikä muutoksilla ole merkittävää vaikutusta maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen kokonaisuuden säilymisen kannalta.

Maisemavaikutukset lähimaisemaan on huomioitu päivitetystä suunnitelmasta ja suojaavia istutuksia on suunniteltu erityisesti naapureiden pihanäkymien parantamiseksi.

Luonto- ja virkistysarvot

Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että päätöksessä ei ole perusteltu riittävällä tavalla hankkeen vaikutuksia mm. eläinten liikkumiselle, hirvituhojen kasvulle ja metsästyksen vaikeutumiselle.

Hanketta varten on tehty erillinen vaikutusten arvointi, joka on käyty läpi viranomaisien kanssa. Suunnitelmaa on muutettu siten, että kaikki tiedossa olevat luontoarvot on huomioitu. Eläinten liikkumista

varten on jätetty alueen poikki 70-160 metriä leveä ekologinen käytävä.

Suunnittelutarveratkaisusta tehty päätös perustuu tehtyihin selvityksiin ja vaikutusten arviointiin, eikä kaikkia yksityiskohtia ole mielekästä kirjoittaa päätöksen perusteluihin.

Muut seikat

Oikaisuvaatimuksessa viitataan myös muihin yksityiskohtiin, joihin olisi haluttu perusteluita päätöksessä. Oikaisuvaatimuksen jättäneiden huomautuksessa kiinnitettiin huomiota mm. vesihuoltoon, pohjavesiin ja liikenneturvallisuuteen.

Myös näitä asioita on selvitetty vaikutusten arviointiraportissa ja käyty läpi Hämeen ELY-keskuksen ja Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen kanssa. Hanke ei ole pohjavesi- tai tulva-aluetta, hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia pohjavesiin, ja pintavesien hallintasuunnitelma on tehty. Rakentamisen aikaiset vaikutukset liikenteeseen ovat väliaikaisia. Toiminnan aikana liikennettä aiheutuu huoltotöistä (aluskasvillisuuden niitto, paneelien puhdistus yms.) joitakin kertoja vuodessa. Kun muutosta vertaa nykytilanteeseen, jossa pelloille liikutaan suurilla maatalouskoneilla, ei hanke heikennä alueen liikenneturvallisuutta.

Oikaisuvaatimuksessa myös edellytetään, että päätöstä ei tehdä ennen kuin ympäristöministeriö on laatinut oppaan aurinkovoimaloiden kaavoitusta ja lupamenettelyä varten.

Valmistelun kuluessa on oltu yhteydessä ympäristöministeriöön, eikä sieltä ole pyydetty keskeyttämään hankkeen valmistelua. Myös muissa kunnissa on edetty päätöksenteossa nykyisen lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti. Hallintolain 23 § mukaisesti asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Liitteet

Liite Suunnittelutarveratkaisu 2023-4 liitteineen

Liite Oikaisuvaatimus 3.12.2023 (ilman nimiä)

Esittelijä Kaupunkikehitysjohtaja Kari Setälä

Päätösehdotus

Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta päättää, että valiokunta ei kumoa suunnittelutarveratkaisua 2023-4 (22.11.2023).

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia asioita, joiden perusteella lupapäätös tulisi kumota. Oikaisuvaatimus hylätään.

Päätös Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti ja hylkäsi jätetyn oikaisuvaatimuksen. Päätös annetaan julkipanon jälkeen ja antopäivä on 20.12.2023.

Täytäntöönpano: pöytäkirjanote oikaisuvaatimuksen jättäneelle